

การมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครอง ในการดำเนินการโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น

Participation of School Personel in Implementation of Health Promotion School in Nong Yai School Khon Kaen Municipality

จิตโสภิน เคนจันทิก (Chitsopin Kanchantuek)* ดร.ปิ่นนธ์พญา สุনারทพิน (Dr. Peenaraya Sunatpin)**

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครองในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครองในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูและผู้ปกครอง โรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ จำนวน 297 คน ได้แก่ ครู 67 คน และผู้ปกครอง 230 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาคได้เท่ากับ .99 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน ด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย ด้านสุขศึกษาในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน ด้านการออกกำลังกายกีฬาและนันทนาการ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ และด้านโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามลำดับ ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ ด้านสุขศึกษาในโรงเรียน ด้านการออกกำลังกายกีฬาและนันทนาการ ด้านการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม ด้านโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครองในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูและผู้ปกครองที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

* มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

** อาจารย์ สำนักงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ABSTRACT

The study was participation and compare the teachers's participation and the parents's one in health promotion of Nong Yai Municipality School Khon Kaen Municipality. It was conducted under the following objectives to study the participation of the teacher and parents in health promotion school and to compare the teachers's participation with the parents's one in health promotion of Nong Yai Municipality School Khon Kaen Municipality classified according to 10 activities . The status of the 297 respondents comprising of 67 teachers, 230 parents, The tools used in collecting data were a questionnaires was .99 and analyzing by computer statistic programming. The research found that : Teacher as a whole was high level. From high to low as School health Service Factor was at a high level. Health Promotion for School Personnel Factor was at a high level. Health Promotion Policy Factor was at a high level. Counselor and Supporting Factor was at a high level. Nutrition and Safety food Factor was at a high level. School health Education Factor was at a high level. School management Factor was at a high level. Exercise, Sport and Recreation Factor was at a high level. Environmental management Factor was at high level. School and community participation Project Factor was at a high level. Parent as a whole was high level. From high to low as School health Education Factor was at a high level. Exercise, Sport and Recreation Factor was at a high level. Health Promotion for School Personnel Factor was at a high level. Nutrition and Safety food Factor was at a high level. School health Service Factor was at a high level. School management Factor was at a high level. Environmental management Factor was at high level. Counselor and Supporting Factor was at a high level. School and community participation Project Factor was at a high level. Health Promotion Policy Factor was at a high level. From hypothesis testing, the teachers's participation with the parents's as sex age education occupation and salary in health promotion school found to be no significance difference between the teachers's participation and the parents's in 10 activities at the statistical significance level of .05

คำสำคัญ : โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ การมีส่วนร่วม

Key Words : Health Promotion School, Participation

ความเป็นมาและความสำคัญ

จากกระแสโลกาภิวัตน์อันเกิดจากความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกอยู่ในภาวะไร้พรมแดนและนำโลกสู่การจัดระเบียบใหม่ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศก่อให้เกิดโอกาสและภัยคุกคามต่อคุณภาพชีวิตของพลโลกในด้านต่าง ๆ สังคมไทยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของ

ประชาคมโลกจึงต้องปรับตัวเองโดยการพัฒนาคนและการให้ความสำคัญกับสุขภาพพลานามัยของคน (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2546) โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ทางวิชาการและพัฒนาคุณสมบัติความสามารถ ความรับผิดชอบของการเป็นพลเมืองดี ด้วยการสั่งสอน เรียนรู้จากกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและเสริมหลักสูตร ดังนั้น โรงเรียนจึงเป็นสถานที่ที่เหมาะสมและสำคัญมากแห่งหนึ่ง

ต่อการส่งเสริมสุขภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการตระหนักถึงความสำคัญและใส่ใจในสุขภาพ จึงนำแนวคิดในการบริการอาหารให้กับบุคลากรครู และนักเรียนเพื่อการปลูกฝังเจตคติที่ดีและเสริมสร้างทักษะที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ดีต่อสุขภาพของครูและเด็กในช่วงการศึกษาทุกระดับให้ดีขึ้น โดยเฉพาะเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ให้มีคุณภาพในอนาคตและพร้อมที่จะสามารถกระจายการดูแลสุขภาพกลับสู่ชุมชนได้ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้และทักษะให้กับทุกคน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ให้ความสำคัญของสุขภาพพลานามัยของคน ซึ่งสอดคล้องตามแผนการศึกษาศตวรรษที่ 21 และวัฒนธรรมแห่งชาติ พร้อมมุ่งพัฒนาสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณธรรม โดยมุ่งหวังให้คนไทยมีชีวิตที่ดี เก่งและมีความสุข

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นโครงการพัฒนาสุขภาพอนามัยของครูและนักเรียน 4 ด้านคือ 1. การส่งเสริมสุขภาพ 2. การควบคุมป้องกันโรค 3. การรักษาพยาบาล และ 4. ฟื้นฟูสภาพร่างกาย จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต เพราะสุขภาพถือเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต ถ้าสุขภาพไม่ดีจะส่งผลต่างๆ มากมายในการศึกษาและการปฏิบัติงาน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่จะช่วยสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าโดยเน้นโรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมสุขภาพแก่นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งครอบครัวและสมาชิกในชุมชน (กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข, 2543) โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นแนวคิดระดับนานาชาติ มีประเทศต่างๆ ทั่วโลก ร่วมกันจัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนการทำงานของโรงเรียนและชุมชน แนวคิดนี้เป็นส่วนเสริมแผนงานริเริ่มขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1998) เพื่อให้โรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาสุขภาพควบคู่

ไปกับการเรียนซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยกำหนดคุณลักษณะของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไว้ว่า “เป็นโรงเรียนที่มีขีดความสามารถที่แข็งแกร่ง มั่นคง ที่จะเป็นสถานที่ที่มีสุขอนามัยที่ดี เพื่อการอาศัยศึกษาเรียนรู้และทำงาน” โดยโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการสร้างความเข้าใจและส่งเสริมให้ชุมชนผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนได้ร่วมกับหน่วยงานและองค์กรในท้องถิ่นริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพ (ดำรงค์, 2542) บซึ่งจะส่งผลไปถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของครอบครัวและชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนและสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการสาธารณสุขของกรมอนามัยด้านโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (Health Promoting School) โดยมุ่งบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพควบคุมป้องกันโรคและอนามัยสิ่งแวดล้อมให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมในพื้นที่โรงเรียน สร้างกลไกการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างรัฐภาคเอกชน องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมาย กลวิธีและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเหมาะสม

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีองค์ประกอบทั้งหมด 10 ด้าน โดยในองค์ประกอบด้านที่ 5 การบริการอนามัยโรงเรียน ถือว่าเป็นมิติใหม่ที่เป็นบริการบุคลากรให้ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี ในปีการศึกษา 2549 เป็นปีแรกที่ได้ดำเนินการโดยโรงเรียนประสานกับโรงพยาบาลศรีนครินทร์ เพื่อให้บริการตรวจสุขภาพแก่บุคลากรภายในโรงเรียน และองค์ประกอบด้านที่ 7 ด้านโภชนาการและอาหารปลอดภัย โรงเรียนได้ดำเนินการโครงการอาหารกลางวันเพื่อมุ่งหวังที่จะให้ครูและนักเรียนได้รับสารอาหารครบ 5 หมู่ ได้ปริมาณอาหารที่เพียงพอและมีคุณภาพโดยในทุกปีที่ผ่านมา มีผู้ประกอบการจากภายนอกมาให้บริการอาหารกลางวัน ทำให้ประสบปัญหาต่างๆ ได้แก่นักเรียนได้รับประทานอาหารในปริมาณที่ไม่เพียงพอได้รับ

สารอาหารไม่ครบ จากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครองในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาล บ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น

วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครองในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครอง ในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปรดังต่อไปนี้

1) ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพทั่วไปของครูและผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

2) ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครองในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 10 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การกำหนดนโยบายการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ด้านที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน ด้านที่ 3 โครงการ ร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านที่ 4 การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านที่ 5 การบริการอนามัยโรงเรียน ด้านที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน ด้านที่ 7 โภชนาการและอาหารปลอดภัย ด้านที่ 8 การออกกำลังกายกีฬาและนันทนาการ

ด้านที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม และด้านที่ 10 การส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียน

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูและผู้ปกครองโรงเรียนเทศบาล บ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น ปีการศึกษา 2549 จำนวน 587 คน

3. ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตั้งแต่เดือนกันยายน 2549 - เดือนพฤศจิกายน 2550

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทั้งทางร่างกายจิตใจและสติปัญญาเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพควบคู่กับการพัฒนาสภาพแวดล้อมต่างๆ ในชุมชน

2. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแผนงานสนับสนุนการทำงานของโรงเรียนและชุมชนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของครอบครัวและชุมชนให้เกิดเป็นชุมชนแข็งแรงอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ระเบียบวิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูจำนวน 67 คน และผู้ปกครอง 520 คน (จากจำนวนนักเรียน 1,200 คน ซึ่งผู้ปกครอง 1 คน นำบุตรหลานมาเข้าเรียน 2-3 คน เก็บข้อมูลจากการประชุมผู้ปกครอง) รวมประชากรทั้งสิ้น 587 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 297 คน ประกอบด้วย ครู ใช้ประชากรทั้งหมด 67 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และผู้ปกครองจำนวน 230 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane Taro, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหาร ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 44 ข้อ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของ Likert Scale

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณค่าสถิติซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

(1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้อง ตามที่กำหนดไว้

(2) นำข้อมูลตามที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ ในส่วนของแบบสอบถามที่เป็นที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้ 1 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมน้อย ได้ 2 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง ได้ 3 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมมาก ได้ 4 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ได้ 5 คะแนน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1) สถิติพื้นฐาน

1.1) คำร้อยละ ใช้ในการอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของครูและผู้บริหารซึ่งประกอบ

ด้วยเพศอายุระดับการศึกษาอาชีพรายได้ ต่อเดือน

1.2) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ใช้ในการอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2) สถิติทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และ t - test เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของครูและผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ

ผลการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน ด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย ด้านสุขศึกษาในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน ด้านการออกกำลังกายกีฬาและนันทนาการ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ และด้านโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ ด้านสุขศึกษาในโรงเรียน ด้านการออกกำลังกายกีฬาและนันทนาการ ด้านการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน ด้านการ

จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม ด้านโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ตามลำดับ

ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานร่วมแข่งขันกีฬาให้กับชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน รองลงมาคือ การรับทราบนโยบายส่งเสริมสุขภาพ และการจัดทำนโยบายส่งเสริมสุขภาพ ตามลำดับ ส่วนโครงการรองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานร่วมแข่งขันกีฬาให้กับชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน รองลงมาคือ การรับทราบนโยบายส่งเสริมสุขภาพ และโครงการรองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ ตามลำดับ ส่วนการจัดทำนโยบายส่งเสริมสุขภาพ เป็นลำดับสุดท้าย

ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การจัดทำให้มีแก่นนำนักเรียนในการส่งเสริมสุขภาพ ร่วมกับคณะผู้บริหารและคณะครู รองลงมาคือ การสนับสนุนให้มีคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ และการกำหนดคณะกรรมการที่รับผิดชอบโครงการที่ประกอบด้วยครู นักเรียน ผู้ปกครอง

และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตามลำดับ ส่วนระบบการนิเทศ/ติดตามการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66) ลำดับแรกคือ การประเมินผลแผนงาน/โครงการและรายงานผลการประเมิน รองลงมาคือ การกำหนดคณะกรรมการที่รับผิดชอบโครงการที่ประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และการจัดให้มีแก่นนำนักเรียนในการส่งเสริมสุขภาพร่วมกับคณะผู้บริหารและคณะครู ตามลำดับ ส่วนการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบเป็นลำดับสุดท้าย

ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก คือ การดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ การจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพระหว่างโรงเรียนและชุมชน ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพระหว่างโรงเรียนและชุมชน รองลงมาคือ การดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ

ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) เมื่อพิจารณา

เป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การจัดการสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์ของกรมอนามัย รองลงมาคือ การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียน และการจัดสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้มาตรฐานตามกรมอนามัย กำหนด ตามลำดับ ส่วนการจัดระบบจราจรในโรงเรียนเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมเป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การจัดระบบจราจรในโรงเรียนเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียน และการจัดการสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ตามลำดับ ส่วนการจัดสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้มาตรฐานตามกรมอนามัยกำหนด เป็นลำดับสุดท้าย

ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการบริการอนามัยโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การจัดหาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการดูแลรักษาพยาบาลเบื้องต้น รองลงมาคือ การจัดการตรวจสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75) ลำดับแรกคือ การจัดการตรวจสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รองลงมาคือ การจัดหาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการดูแลรักษาพยาบาลเบื้องต้น

ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านสุขภาพศึกษาในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก คือ การกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยในชีวิต และการถูกล่วงละเมิดทางเพศสำหรับนักเรียน

ครูส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การจัดบริการอาหารกลางวันและการดูแลให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันทุกคน รองลงมาคือ มีการให้ความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าและรับประทานอย่างเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และการสร้างกระบวนการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมอาหารกลางวันแก่นักเรียน ตามลำดับ ส่วนการสนับสนุนการผลิตวัตถุดิบในการประกอบอาหารในบริเวณโรงเรียน เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การจัดบริการอาหารกลางวันและการดูแลให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันทุกคน รองลงมาคือ มีการให้ความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าและรับประทานอย่างเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และการจำหน่ายอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและควบคุมให้จดจำหน่ายอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการน้อย ตามลำดับ ส่วนมีการเสนอรายการอาหารตามความต้องการของผู้บริโภคเป็นลำดับสุดท้าย

ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การสนับสนุนให้นักเรียนตั้งชุมชนออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ รองลงมาคือ การเสนอแนะให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ และจัดหาสถานที่และอุปกรณ์ส่งเสริมการออกกำลังกายให้แก่นักเรียนและชุมชน ตามลำดับ ส่วนการกำหนดการจัดกิจกรรมให้นักเรียนและบุคลากรได้ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การเสนอแนะให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนตามความสนใจของผู้เรียน และการสนับสนุนให้นักเรียนตั้งชุมชน ออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ ตามลำดับ ส่วนการกำหนดการจัดกิจกรรมให้นักเรียนและบุคลากรได้ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เป็นลำดับสุดท้าย

ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63) ลำดับแรกคือ การให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองที่มีปัญหาด้านสุขภาพ รองลงมาคือ การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ และการติดตามนักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ตามลำดับ ส่วนการเฝ้าระวังและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาอย่าง

เป็นระบบต่อเนื่อง เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75) ลำดับแรกคือ การดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ รองลงมาคือ การเฝ้าระวังและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และการจัดกิจกรรมแนะแนวช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ตามลำดับ ส่วนการสำรวจนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เป็นลำดับสุดท้าย

ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน รองลงมาคือ การส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพตามสภาพของแต่ละบุคคล และการส่งเสริมให้บุคลากรเป็นแบบอย่างโดยมีพฤติกรรมที่ดีด้านสุขภาพ ตามลำดับ ส่วนมีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีที่โรงเรียนจัดให้ เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีที่โรงเรียนจัดให้ รองลงมาคือ การร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน และการส่งเสริมให้บุคลากรเป็นแบบอย่างโดยมีพฤติกรรมที่ดีด้านสุขภาพ ตามลำดับ ส่วนการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพตามสภาพของแต่ละบุคคล เป็นลำดับสุดท้าย

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและ ผู้ปกครอง ในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนคร ขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพ

ครูและผู้ปกครอง ที่มีเพศต่างกัน มีส่วน ร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพ รวมไม่แตกต่างกัน ($t=-0.088$, $p=0.930$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูและผู้ปกครอง ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ครูและผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วน ร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนที่ ส่งเสริมสุขภาพ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F=0.760$, $p\text{-value}= 0.552$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครู และผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน

ครูและผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F=2.235$, $p\text{-value}= 0.051$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครู และผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านการ บริหารจัดการในโรงเรียน ด้านการบริการอนามัย ในโรงเรียน ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย และด้านการออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ครูและผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วน ร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพ รวมไม่แตกต่างกัน ($F=0.408$, $p\text{-value}=0.748$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูและ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนิน งานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านการกำหนด นโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน แตกต่างกัน

ครูและผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วน ร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพ

รวมไม่แตกต่างกัน ($F=0.203$, $p\text{-value}=0.894$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูและ ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนิน งานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของครู และผู้ปกครองในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น ครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมา อภิปราย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครองใน การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและ ผู้ปกครองให้ความสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ และเป็นผลมาจากโรงเรียนมีงบประมาณในการ ดำเนินโครงการเพียงพอ การมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการ การควบคุม การดำเนินงาน และความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการ กำหนดนโยบายและแผนงานอย่างชัดเจน และที่ สำคัญที่สุดคือ มีการนิเทศติดตามและประเมินผล อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรม ตามโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็น โรงเรียนเดียว ในชุมชน เขต 2 เทศบาลนครขอนแก่น การมีส่วนร่วมจึงอยู่ในระดับมาก สังเกตได้จากงาน ประเพณี ทางชุมชนได้มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด จนได้รับรางวัลชนะเลิศถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ในงานประเพณีสุดยอด สงกรานต์ต้อีสาน เทศกาลดอกคูณ เสียงแคน ชนะเลิศ การประกวดขบวนแห่และประทีปโคมไฟ ในงาน เทศกาลออกพรรษา การจัดตั้งมูลนิธิพระครู ศรีวิวัฒนาทร ด้วยการสนับสนุนจากชุมชน การเข้า ร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ของทางโรงเรียนในการเข้าค่าย ทางวิชาการ จนโรงเรียนได้อันดับ 1 ในการสอบ NT(National Test) เพราะผู้ปกครองให้ความร่วมมือ ยินยอมและสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าค่ายทางวิชาการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นอีกโครงการหนึ่งซึ่งถือ

เป็นตัวชี้วัดของสำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยกำหนดให้ทุกโรงเรียนต้องได้รับการประเมิน และได้รับเหรียญทอง เหรียญเงินหรือเหรียญทองแดง อีกทั้งเป็นนโยบายหลักของโรงเรียนเพื่อให้ทุกคน มีสุขภาพดี

ผลการวิจัยในแต่ละด้านมีดังนี้

1) ด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีความรู้ความสามารถในการควบคุมและดำเนินงานตามกิจกรรม มีการกำหนดโครงสร้าง เป้าหมาย การดำเนินงานที่ชัดเจน คณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีความรู้ความร่วมมือนำในการดำเนินงานและมีข้อมูลด้านสุขภาพในโรงเรียนและชุมชนที่เป็นระบบ นักเรียน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และมีคณะกรรมการนิเทศกำกับติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับประภาณี, รัชนี้ และคณะ (2542) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อวางแผนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนของประเทศไทย สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน (School Health Program) หรืองานอนามัยโรงเรียนเดิมที่มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริการสุขภาพในโรงเรียน การสร้างสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน พร้อมกับการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงโครงการสุขภาพในโรงเรียน (แนวใหม่) ผลการศึกษาพบว่าบุคคลดังกล่าวให้ความสำคัญต่อเป้าหมายของการพัฒนาสุขภาพเด็กและเยาวชนในระดับสูงแต่ยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหลักของงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนแนวใหม่ยังไม่ถูกต้องซึ่งยังขาดความครอบคลุมองค์ประกอบหรือกิจกรรมย่อยของงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

ในด้านการพัฒนาบุคลากรทั้งฝ่ายการศึกษาและสาธารณสุข เกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนแนวใหม่ยังมีไม่มากนักและไม่ทั่วถึง

2) ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนได้มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและเป็นไปตามแผนงานนโยบาย การจัดสรรงบประมาณและอุปกรณ์มีเพียงพอ มีความพร้อมในด้านบุคลากรและบุคลากรของโรงเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษาสุขภาพ และมีการกำหนดความรับผิดชอบภารกิจของบุคลากรอย่างชัดเจน

3) ด้านโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินโครงการ รวมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญและเข้าร่วมโครงการเพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่นักเรียนทั้งในขณะที่อยู่โรงเรียนและที่บ้าน และเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาด้านสุขภาพของนักเรียน ต้องพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับดูแลสุขภาพ

4) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการพัฒนาสภาพ

แวดล้อมด้วยวิธีการเชิญชุมชนเข้ามาร่วมในการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้วยวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปรับปรุงบริเวณโรงเรียน ปรับปรุงอาคารเรียน อาคารประกอบ ให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ WHO (2007) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมอนามัยโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถเป็นหนึ่งในหลายโปรแกรมที่มีความคุ้มค่าที่สุดโปรแกรมหนึ่งที่ประเทศชาติสามารถทำขึ้นเพื่อปรับปรุงการศึกษาและอนามัยไปพร้อม ๆ กันได้ WHO ได้ส่งเสริมโปรแกรมสุขอนามัยโรงเรียนให้เป็นวิถีทางยุทธการเพื่อป้องกันความเสี่ยงทางอนามัยสุขภาพในกลุ่มคนที่มีอายุน้อยหรือเยาวชนและเพื่อให้ภาคการศึกษาได้เข้าร่วมเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพการเมือง การคลัง สังคม และการศึกษาที่กระทบต่อความเสี่ยง ยุทธวิธีริเริ่มสุขอนามัยโรงเรียนทั่วโลกของ WHO จัดเตรียมความพร้อมและทำให้การส่งเสริมสุขภาพให้เข้มแข็งรวมถึงกิจกรรมทางการศึกษาระดับประเทศ ภูมิภาคและท้องถิ่น

5) ด้านการบริการอนามัยโรงเรียน ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการบริการอนามัยโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ งานอนามัยโรงเรียนเป็นงานที่จะต้องให้ความรู้และให้การตรวจร่างกายแก่นักเรียน จัดบริการป้องกันโรคติดต่อให้กับนักเรียนทุกคน และให้ความรู้เรื่องการป้องกันโรค ธรรมชาติให้ผู้ปกครองมีความรู้ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียนในขณะที่อยู่ในโรงเรียน และขณะเดินทางไป-กลับ ให้ความรู้เรื่องการป้องกันสารเสพติดแก่นักเรียนและผู้ปกครอง จัดกิจกรรมรณรงค์ด้านสารเสพติด จัดบริการรักษาสุขภาพปากและฟัน ด้วยวิธีการให้ความรู้ หรือเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตรวจและรักษาสุขภาพปากและฟันที่โรงเรียน และให้นักเรียนแปรงฟันหลังอาหารทุกคน และทุกวัน ปลูกฝังและพัฒนาพฤติกรรมโดยพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็น จนนักเรียนสามารถ

ปฏิบัติได้จนเป็นสุขนิสัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมอนามัย (2546) ที่ว่า การปลูกฝังและสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ซึ่งติดตัวจนเติบโตใหญ่ นำความรู้และทักษะทางสุขภาพไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว

6) ด้านสุขศึกษาในโรงเรียน ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านสุขศึกษาในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูและผู้ปกครองได้กระตุ้นส่งเสริมและจัดให้เกิดการเรียนรู้ที่มีการปลูกฝังค่านิยม เพราะเด็กจะเรียนแบบทุกสิ่งทีพบ และจะดูดซึมทุกอย่างที่ได้ยิน หากสิ่งที่พบเห็นและได้ยินนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี เด็กก็จะทำตามไปในทางที่ผิดได้ ฉะนั้นครูและผู้ปกครองจึงต้องคอยดูแล เอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนให้ความรู้เรื่องสุขศึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมของนักเรียนและบุคลากรของตน

7) ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการดูแลเรื่องโภชนาการอย่างทั่วถึง และได้มีการจัดโครงการอาหารกลางวันที่มีความสะอาด ปลอดภัย และนักเรียนต้องได้รับอาหารที่ถูกสุขลักษณะมีคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย ไม่มีสารพิษปนเปื้อนในอาหารที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายนักเรียน ดังนั้นการจัดระบบบริการอาหารโรงเรียน จึงจำเป็นที่จะต้องใส่ใจที่จะจัดหาอาหารดีให้นักเรียนได้บริโภค โดยสนใจองค์ประกอบหลักเรื่องสุขภาพอาหารและโภชนาการ

8) ด้านการออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ ด้านการออกกำลังกาย กีฬา

และนั่นทนาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนได้มีการจัดการเรียน การสอนในวิชาพลศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนได้มี สมรรถภาพทางร่างกายที่ดี อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริม ให้นักเรียนสนใจในการออกกำลังกาย กีฬา และนั่นทนาการ

9) ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุน ทางสังคม ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาล บ้านหนองใหญ่ ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุน ทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ โรงเรียนได้มีการจัดให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนในด้านสุขภาพ เผื่อระวัง ดูแล ติดตามนักเรียนที่มีปัญหา และคอยช่วยเหลือ อย่างใกล้ชิด โดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนหน่วยงาน มีการประสานงาน ร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

10) ด้านการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรใน โรงเรียน ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเทศบาล บ้านหนองใหญ่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้น ในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะโรงเรียนได้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความ รู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมโดยร่วมกัน กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาโดยเน้นเรื่องการวาง เป้าหมายให้บุคลากรร่วมกันคิด และปฏิบัติ ทำให้สามารถพัฒนาบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดให้บุคลากรได้ตรวจสุขภาพ การพัฒนา ความรู้ และการส่งเสริมสุขภาพ

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและ ผู้ปกครอง ในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนคร ขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพ ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูและผู้ปกครอง ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูและ ผู้ปกครองทุกเพศ ต่างให้ความสำคัญและให้ความ เอาใจใส่ในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ และมีความ ต้องการมุ่งพัฒนาสุขภาพของนักเรียนทุกคนใน โรงเรียน ครอบครัว และสมาชิกในชุมชน ดังนั้น ครูและผู้ปกครองทุกคนจึงต้องการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมากที่สุดเท่าที่ จะปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ตาม โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียนวัด เขียมประดิษฐ์ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัด นครนายก ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการ จัดการความรู้ตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการความรู้ ตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2) ครูและผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วน ร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพ รวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูและ ผู้ปกครองทุกวัยต่างเล็งเห็นถึงความสำคัญ และ ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ เพื่อนักเรียน และบุตรหลานของตน ดังนั้นทุกคนจึงมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีเป้าหมายร่วมกันภายใต้การผสมผสานแนวคิด การพัฒนาด้านการศึกษาและด้านสุขภาพ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูนิติย์ (2547) ที่ได้ ศึกษาเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดอำเภอ ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูหัวหน้างานอนามัย และคณะกรรมการโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน

3) ครูและผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูและ ผู้ปกครองต่างมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้โรงเรียนได้รับการ พัฒนาในระดับดียิ่งขึ้น ดังนั้นไม่ว่าจะมีระดับการ ศึกษาใดก็ตาม ครูและผู้ปกครองย่อมมีส่วนร่วม และมีพฤติกรรมในเรื่องการปฏิบัติตนด้านสุขภาพดี เท่าเทียมกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Griffith and Whicker (1991) ได้ศึกษาการสังเกตปัญหา สุขภาพของนักเรียนโดยครูเพื่อศึกษาประสิทธิภาพ ของโครงการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐใน ชนบทแห่งหนึ่งของสหรัฐอเมริกา พบว่า ครูส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยที่ให้ตนเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจ สุขภาพนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นด้วยกับการ ตรวจสุขภาพของครู จึงทำให้ครูที่สนใจไม่ยอม เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพของนักเรียน

4) ครูและผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มี ส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพใน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูและ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดยตรงในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จึงส่งผลให้เห็นความสำคัญ ของการส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น ดังนั้นไม่ว่าจะมีอาชีพ ใดก็ตามจะมีพฤติกรรมในเรื่องการปฏิบัติตนด้าน สุขภาพได้ดีเท่าเทียมกัน

5) ครูและผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มี ส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพใน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การดำเนิน งานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นการดำเนินงานตาม โครงการที่มีงบประมาณ มีการสนับสนุนจากชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างมีระบบ ไม่มีปัญหาด้านการเงินเข้ามา เกี่ยวข้อง คณะทำงานสามารถร่วมกันปฏิบัติงานได้ อย่างเต็มความสามารถไม่ว่าจะมีรายได้มากหรือน้อย ก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา (2543) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน กระบวนการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ในโรงเรียนต้นแบบของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 6 กลุ่มประชากรที่ศึกษาคือผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมใน กระบวนการดำเนินงานในระดับค่อนข้างสูงคือร้อยละ 69.9 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.05 ได้แก่ อายุ ความรู้ เกี่ยวกับโครงการ เจตคติ ประสพการณ์เดิมของ ผู้ปกครอง และการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนปัจจัย ที่ไม่พบความสัมพันธ์ได้แก่ รายได้ของครอบครัว และการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ และเมื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่สามารถทำนายการมี ส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่าอายุ เจตคติต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ความรู้ เกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและประสพการณ์ เดิมของผู้ปกครองสามารถร่วมทำนายการมีส่วนร่วม ได้ร้อยละ 27.9 สำหรับปัญหาและอุปสรรคของการ ดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ได้แก่ผู้ปกครองต้องประกอบอาชีพจึงไม่สามารถ มีส่วนร่วมในบางกิจกรรม การรับรู้ที่แตกต่างกัน ความต่อเนื่องของครูผู้รับผิดชอบโครงการผู้ปกครอง มีทักษะเชิงวิชาการน้อยและขาดความตระหนัก ในการส่งเสริมสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรจัดระบบการนิเทศ/ติดตามการ ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการ พัฒนาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป
- 2) ควรจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมสุขภาพระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อ เป็นการสนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนิน งานด้านสุขภาพมากยิ่งขึ้น
- 3) ควรกำหนดการจัดกิจกรรมนักเรียน และบุคลากรให้ได้ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
- 4) ควรจัดการสำรวจนักเรียนที่มีพฤติกรรม เสี่ยง และเฝ้าระวังดูแล และช่วยเหลือนักเรียน ที่มีปัญหาอย่างต่อเนื่อง

5) ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากร และชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของแต่ละบุคคล

6) ควรจัดให้บุคลากร และชุมชนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. 2543. คู่มือการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. 2546. การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ดำรงค์ บุญยสิน. 2542. แนวคิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กฤษณา เหมะชัย. 2543. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกระบวนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต้นแบบของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา. มหาวิทยาลัยมหิดล.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ, รัชณี ธีระนอง และคณะ. 2542. การวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อวางแผนงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

ยูนิตนัย เชื้อนิล. 2547. ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

Griffith, BB., and Whicker, PH. 1991. Teacher observer of student health problem. The Journal of School Health, 6, 25 - 30.

Yamane, Taro. 1973. Statistic an Introductory Analysis. (Third Edition) New York: Harper and Row, Inc.

WHO. 2007. WHO' s Global School Health Initiative Strategies. Online Network (12/11/2007). Available : <http://www.nhmrc.gov.au/publications/synopses/ph14syn.html>.